

ТАҚРИЗ

ба автореферати диссертатсияи Сафарзода Моҳира Амиралӣ дар мавзӯи «Нақши телевизион ва сомонаҳои интернетӣ дар ташаккули имичи Тоҷикистон» барои дарёфти дараҷаи илмӣ доктори илмҳои филологӣ аз рӯйи ихтисоси 6.2.22. Рӯзноманигорӣ

Диссертатсияи Сафарзода Моҳира Амиралӣ ба яке аз масъалаҳои муҳим – нақши ВАО, махсусан телевизион ва интернет дар ташаккули имичи Тоҷикистони соҳибистиклол бахшида шудааст. Дар ҷаҳони муосир, ки давлатҳои ру ба инкишоф пешроӣ муборизаҳои иттилоотӣ, ҷангҳои омехта (гибридӣ) ва зерӣ таъсири неруи нарм қарор доранд, мавзӯи интиҳобшуда саривақтӣ ва асоснок буда, ба талаботи рушди фазои иттилоотии Ҷумҳурии Тоҷикистон ҷавобгӯ мебошад.

Муаллиф мубрамии мавзӯро дар заминаи рушди фазои иттилоотӣ, рақамикунонии воситаҳои ахбори омма, таҳаввулоту навагонӣ, рушди соҳаи телевизион ва таъсири онҳо ба равандҳои сиёсӣ иҷтимоӣ ва фарҳангии ҷомеа бо далелҳои илмӣ асоснок кардааст. Дар шароити ҷаҳонишавӣ, бархӯрди тамаддунҳо ва рақобати иттилоотӣ таҳқиқу омӯзиши нақши воситаҳои ахбори омма дар ташаккули имичи давлат аҳамияти назариявӣ ва амалӣ касб мекунад. Шаклдиҳии имичи мусбати давлат барои ҳифз ва муаррифии арзишҳои милливу давлатдорӣ маҳз тавассути телевизион ва интернет-ду воситаи муқтадири таъсиррасонӣ хуб амалӣ мегардад, ки ин ҷиҳат низ мубрамии мавзӯи таҳқиқро собит менамояд.

Асосҳои назариявии таҳқиқ бо истифода аз доираи васеи адабиёти илмӣ ватанӣ ва хориҷӣ навишта шуда, муаллиф кӯшиш кардааст, ки назарияи муҳаққиқони маъруфро ба воқеияти фазои иттилоотии кишвар мутобик созад ва дар заминаи он таҳлилҳои муфасссали илмӣ анҷом диҳад.

Аз автореферати Сафарзода М.А. маълум мегардад, ки сохтори кор аз муқаддима, панҷ боб, сенздаҳ фасл, хулоса, тавсияҳо оид ба истифодаи амалии натиҷаҳои таҳқиқ ва рӯйхати адабиёт иборат мебошад. Бобу фаслҳои таҳқиқ якдигарро пурра намуда, дар онҳо масъалаҳои мубрами таҳқиқшаванда ба таври илмӣ баррасӣ карда шудаанд. Агар дар боби аввал заминаҳои таърихӣ назариявии имич ва имичсозӣ таҳқиқ шуда бошад, дар боби дуюм ташаккули асосҳои ҳуқуқиву сиёсии имичсозӣ дар Тоҷикистони соҳибистиклол нишон дода шудааст. Дар се боби дигар муаллиф кӯшиш намудааст, ки нақши телевизион ва интернетро дар муаррифии дастовардҳои давлат ва ташаккули имичи Тоҷикистон нишон диҳад. Аз ҷумла, дар боби сеюми кор муаллиф инъикоси раванди сулҳсозӣ, ташаббусҳои байналмилалӣ ҷониби Тоҷикистон ва идомаи сохтмони НБО «Роғун»-ро дар телевизион ва сомонаҳои интернетӣ

таҳлилу баррасӣ намуда, дар боби чорум бевосита ба равандҳои имиджсозии кишвар дар телевизион ва интернет рӯ овардааст. Дар боби панҷум бошад, воқеиятҳои имиджсозӣ дар жанрҳои публитсистӣ мавриди таҳқиқи муаллиф қарор гирифтаанд.

Аз мухтавои автореферати диссертатсия бармеояд, ки дар ин таҳқиқот фаъолияти телевизион, агентҳои иттилоотӣ, сомонаҳои иттилоотӣ ва шабакаҳои иҷтимоӣ мавриди омӯзиш қарор гирифта, таъсири онҳо дар раванди иҷтимоӣ ба ҳубӣ нишон дода шудаанд. Хусусияти мусбати таҳқиқ дар он аст, ки масъала танҳо аз нигоҳи назариявӣ баррасӣ нашуда, ҷанбаи амалии таҳқиқ бо таҳлили фаъолияти телевизион ва сомонаҳои интернетии милливу хориҷӣ ҷоннок гардидааст.

Довталаби дараҷаи илмӣ ба таҳлили фаъолияти шабакаҳои телевизионии «Тоҷикистон», «Варзиш», «Сайёҳӣ ва ҳунароҳои мардумӣ», сомонаи расмӣ АМИТ «Ховар», «АзияПлюс» ва сомонаҳои расмӣ шабакаҳои телевизионии давлатӣ таваҷҷуҳи хосса зоҳир намудааст. Зимни таҳқиқ нақши онҳо дар тарғиби сиёсати давлат, арзишҳои миллӣ, муаррифии дастовардҳои Тоҷикистон, имконоти табиӣ, ташаккули имиджи Тоҷикистон ва муаррифии бренди миллӣ нишон дода шуда, ҳамзамон баъзе мушкилоти мухтавои барномаву намоишҳо ва фаъолияти расонаҳои номбурда аз нигоҳи илмиву касбӣ арзёбӣ шудаанд.

Ба назари мо навгонии ин пажӯҳиш дар он ифода меёбад, ки нақши телевизион ва интернет дар ташаккули имиджи Тоҷикистон мушикофона таҳлил гардида, махсусият ва бартариву имконоти телевизион ва интернет бо далелҳои мавҷуда нишон дода шудаанд. Пешниҳоди муаллиф дар мавриди ташкили «ниҳоди махсуси имиджсозии давлат дар Ҷумҳурии Тоҷикистон» ва шарҳи зарурати он бо далелҳои асоснок яке аз дастовардҳои илмӣ таҳқиқоти анҷомдодаи довталаб доништа мешавад ва барои татбиқи комили сиёсати имиджсозии Тоҷикистон заминаи мусоид фароҳам меоварад.

Бо вучуди муваффақиятҳои довталаб, инчунин дар автореферати диссертатсияи Сафарзода Моҳира Амиралӣ баъзе норасоӣҳо низ мавҷуданд.

1. Дар боби якуми таҳқиқот, ки ба омӯзиши масъалаҳои назариявии имиджсозӣ бахшида шудааст, муаллиф доираи васеи адабиёти илмиро таҳлил намудааст. Дар баробари ин, агар навҳои имиджи давлат, аз қабili имиджи сиёсӣ, фарҳангӣ, иқтисодӣ, илмӣ, варзишӣ ва монанди инҳо низ нишон дода мешуд, дар идомаи таҳқиқот барои ба самтҳои мушаххас ҷудо намудани имиджсозии Тоҷикистон мусоидат менамуд.

2. Ҳарчанд дар таҳқиқоти мазкур нақши шабакаҳои иҷтимоӣ дар раванди имиджсозӣ ёдоварӣ гардида бошад ҳам, он ҳамчун масъалаи алоҳида, аз ҷумла дар зербоби алоҳида таҳқиқ нагардидааст. Имрӯзҳо як қатор масъалаҳои

марбут ба симои давлату миллат дар шабакаҳои иҷтимоӣ рӯнамоӣ, муҳокима ва ҳатто ба баҳсҳои тунд кашида шуда истодаанд. Бинобар ин, агар ин масъала дар зербоби алоҳида таҳқиқ мешуд, арзиши илмӣ кори анҷомдодаи довтолаб боз ҳам беҳтар мегардид.

Бояд гуфт, ки эродҳои зикршуда хусусияти тавсиявӣ дошта, арзиши илмӣ ва амалии кори таҳқиқотии довтолабро коҳиш намедиҳанд.

Дар маҷмӯъ, автореферати диссертатсияи Сафарзода Моҳира Амиралӣ дар мавзӯи «Нақши телевизион ва сомонаҳои интернетӣ дар ташаккули имиджи Тоҷикистон» ба талаботи Комиссияи олии аттестатсионии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон ва Тартиби барасмиятдарории диссертатсия, автореферати диссертатсия ва дигар маводи илмӣ ҷавобгӯ буда, муаллифи он сазовори дарёфти дараҷаи илмӣ доктори илмҳои филологӣ аз рӯйи ихтисоси 6.2.22. Рӯзноманигорӣ мебошад.

Такриздиханда:

Доктори илмҳои сиёсӣ,
профессори кафедраи равандҳои
сиёсӣ дар Тоҷикистони факултети
фалсафаи Донишгоҳи миллии Тоҷикистон
Сафарализода Хучамурод Қуддусӣ

/ /

Суроға: Ҷумҳурии Тоҷикистон,
шаҳри Душанбе, ноҳияи Фирдавсӣ,
кӯчаи Н.Қарабоев, 150/2, х.52.
Тел.: +992988127383
E-mail: quddusov@mail.ru

Имзои Сафарализода Х.Қ.-ро тасдиқ менамоям.

Сардори Раёсати кадрҳо
ва корҳои махсуси ДМТ / / Шодихонзода Э.Ш.

Суроғи муассиса:

734025, Ҷумҳурии Тоҷикистон,
ш.Душанбе, хиёбони Рӯдакӣ, 17.
Тел.: (+992 37) 221-77-11
E-mail: tnu.int.re@gmail.com
Сомонаи расмӣ: www.tnu.tj

05 сентябри соли 2026